

Nieuwsbrief IVN Eemland

oktober 2021

Het Soesterveen achter het kassencomplex aan de Clemensstraat. Foto comité Behoud het Soester Hoogveen.

Agenda

- **Zaterdag 2 oktober**, **vogeltellingen** bij de Zwarte Noord in Eemdijk, tussen Eemdijk 128 en 130, onder leiding van Hayo Nijenhuis, 09.00-10.00 uur. Parkeren mogelijk.
- **Maandag 4 oktober**, **vogeltellingen** bij de Vitensplasjes aan de Westdijk Bunschoten, 09.00 tot 10.00 uur, onder leiding van Wim Smeets. Opgeven per e-mail bij wsmeets.foto@gmail.com, vertrek 08.45 uur vanaf de parkeerplaats naast Bachlaan 111.
- **Dinsdag 12 oktober**, **coördinatorenvergadering** IVN Eemland, 20.00 uur, Museum Soest, Steenhoffstraat 46, Soest.
- **Zaterdag 16 oktober**, **plantenbeurs** Groei & Bloei, Jachthuislaan 68, Soest 10.00-12.00 uur.
- **Zondag 24 oktober**, **laatste open dag** kwekerij Paleis Soestdijk, 11.00-17.00 uur met o.a. noten proeven en tamme kastanjes poffen, ook schaapskudde aanwezig.
- **Zondag 24 oktober**, **herfstwandeling** door de Hoge Vuursche, 14.00 uur, verzamelen op parkeerplaats Hilversumsestraatweg. Opgeven verplicht bij wandelingen@ivn-eemland.nl
- **Vrijdag 5 en zaterdag 6 november**, **Natuurwerkdag** door het hele land, www.natuurwerkdag.nl.

Vogeltelling bij de Zwarte Noord

● Zaterdag 2 oktober is er weer de **maandelijkse vogeltelling** bij de Zwarte Noord van de IVN Natuurwerkgroep Bunschoten. De plaats die hiervoor is uitgekozen is het natuurgebied de Zwarte Noord van Natuurmonumenten, gelegen aan de Eemdijk (tussen de huisnummers 128 en 132 in) in Eemdijk. Wij kunnen hier de auto parkeren en ten noorden van huisnummer 132 gaan tellen, bij de afrit naar het natuurgebied. **De telling is van 9 tot 10 uur** en staat onder de leiding van Hayo Nijenhuis. Neem een verrekijker mee en **kijk eens mee door een van de talrijk aanwezige telescopen**. Er is altijd wat bijzonders te zien en je steekt er altijd wat van op! *Wim Smeets*

Nijlganzen. Foto Wim Smeets

Gezocht: vrijwilligers voor onderhoud aan de bomen

van kwekerij/boomgaard Paleis Soestdijk / Els van Weering

- In de boomgaard aan de overkant van Paleis Soestdijk, in beheer van IVN, staan oude hoogstam peren-, pruimen-, appel- en notenbomen en een groot aantal jongere half- en laagstam fruit- en notenbomen. Deze bomen hebben **onderhoud nodig**; bemesting, snoei, oogst, nieuwe aanplant, etc. Wij zoeken vrijwilligers die ons hierbij willen helpen.
- De werkzaamheden variëren per seizoen maar komen neer op zo'n **tien tot twintig halve dagen** per jaar. Vrijwilligers delen mee in de oogst (en de gezelligheid). We kunnen alle handen gebruiken maar roepen vooral ook mensen op die ervaren zijn in het onderhoud van fruitbomen.
- Ook staan we open voor bezoek van mensen **met verstand van appel- en perenrassen**. We weten bijvoorbeeld van een aantal bomen nog steeds niet om welk appel- of perenras het gaat en we hebben best nog wat uitdagingen met betrekking tot ziektes etc. Mocht je interesse hebben of een expert kennen neem dan contact op met Wim Kok: WCKok1993@kpnmail.nl.

Bloeiende appelboom in de paleisboomgaard. Foto Els van Weering

Plantenbeurs Groei & Bloei

- Al jaren organiseert Groei & Bloei Baarn en Soest een **planten(ruil)beurs** op het erf van Eyckendal aan de Jachthuislaan 68 te Soest. De najaarsbeurs is op zaterdagmorgen 16 oktober van 10.00 tot 11.00 uur, met een uitloop tot 12.00 uur. De toegang is gratis voor bezoekers en deelnemers. Het aanbod bestaat uit planten, zaden, bollen, knollen, boeken, potten, promotiemateriaal en meer. *Harm Jan Luth*

Raven, inspirerend en bijzonder

Hans de Vos Burchart

● Vanaf 25 september 2021 tot 1 januari is er een tentoonstelling met als thema in de **expositieruimte** van Guus Kruis, De Beaufortlaan 1 Soestduinen. Er zijn schilderijen te zien van Guus Kruis en er is veel achtergrondinformatie over de raven, samengesteld door de **Ravenwerkgroep Nederland**.

● De expositie is samengesteld uit **schilderijen** van raven van de hand van Guus Kruis en informatie over deze bijzondere en beschermde vogel in Nederland door de Ravenwerkgroep en geeft inzicht in haar activiteiten.

● „In 2020 kwam ik in Soestduinen te wonen. Na enkele weken zag ik enkele raven vliegen en hoorde ik het voor hen zo kenmerkende geluid. Ik raakte **gefascineerd door deze prachtige vogels**. Ik ben over de raven gaan lezen en heb het afgelopen jaar geprobeerd vast te leggen hoe mooi, slim en ook verschillend ze zijn.”

Guus Kruis

● De raaf was halverwege de vorige eeuw uitgestorven in Nederland en is daarna **geherintroduceerd**. Na een voorzichtige groei, kreeg deze fantastische vogel weer enigszins vaste poot aan de grond in Nederland. Maar.....het is een kwetsbare populatie en de raaf is dan ook nog steeds een beschermde Rode Lijstvogel.

● Reden genoeg om de **Ravenwerkgroep Nederland** op te richten in 2008, met als basis de Utrechtse Heuvelrug. De werkgroep doet onderzoek naar het vóórkomen, verspreiding, gedrag en ecologie van deze fantastische vogel in Nederland.

● Bevindingen, voortgang en resultaten van deze werkzaamheden worden **gedeeld** met terreineigenaren/-beheerders en het publiek. Dit doen we door het geven van lezingen, er over te schrijven en via de media te verspreiden. En nu ook door deze expositie!

Hans de Vos Burchart

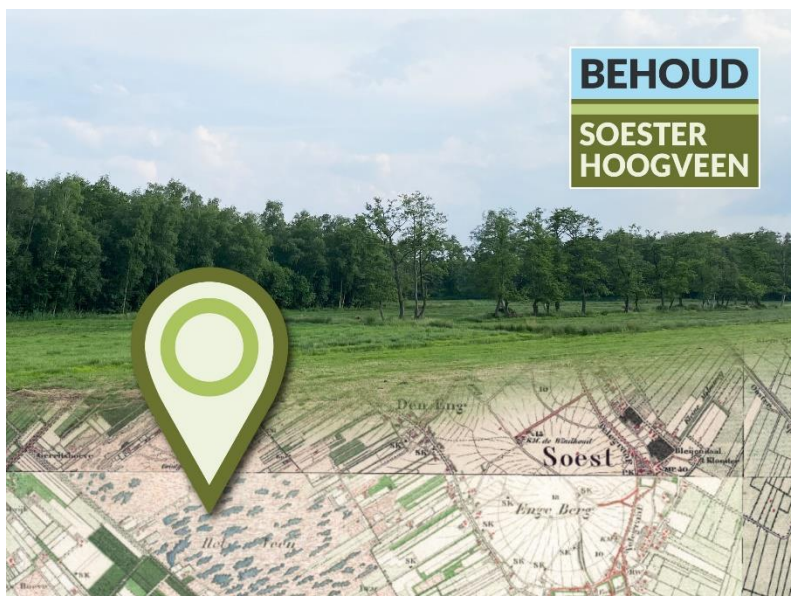
voorzitter van:

Petitie om Soester hoogveen te sparen

Piet van Dijk

● Het bewonerscomité Behoud Soester Hoogveen is een **petitie** gestart om de natuur in het Soesterveen veilig te stellen in de aankomende omgevingsvisie. De aanleiding is een bouwplan voor bijna 150 woningen en appartementen in het natuurgebied Soesterveen. Om precies te zijn: het gaat om een strook grond achter de voormalige kassen van Van Oest aan de Clemensstraat. De petitie is inmiddels al zo'n 400 keer ondertekend.

● In juli 2021 is de **ontwerp-omgevingsvisie** Soest en Soesterberg in de gemeenteraad behandeld. Deze beschrijft op hoofdlijnen voor de komende jaren hoe de ruimte binnen onze gemeente wordt ingericht. De actiegroep stelt dat de nieuwe omgevingsvisie het Soesterveen nog **onvoldoende beschermt**.

● In het huidige bestemmingsplan Landelijk Gebied is al in 2013 het Ecologisch Herstelplan Soesterveen vastgelegd. De

eerste fase van dit plan is in 2018 uitgevoerd in opdracht van Natuurmonumenten. Toch wordt in de ontwerp-omgevingsvisie **nergens vastgelegd** dat verdere uitvoering van herstelplan door zal gaan.

● Natuurmonumenten heeft het rapport 'Ecologisch Herstel Soesterveen' opgesteld. In dit rapport wordt duidelijk dat woningbouw in het gebied het laatste stukje hoogveen in de provincie Utrecht **funest is voor de natuur**. Het hele gebied moet hersteld en beschermd worden, vindt Natuurmonumenten.

● Op dit moment ligt de ontwerp-omgevingsvisie **ter inzage**. Tot 13 oktober 2021 kunnen zienswijzen worden ingediend. Behoud Soester Hoogveen maakt van de mogelijkheid gebruik om een zienswijze in te dienen om daarmee de toekomst van het Soesterveen veilig te stellen. Gevraagd wordt aan de gemeenteraad om expliciet op te nemen dat woningbouw in het Soesterveen ongewenst is, en Natuurmonumenten het **herstelplan Soesterveen** kan uitvoeren.

● Bewoners uit Soest en omgeving kunnen het initiatief steunen via: <https://petities.nl/petitions/behoud-het-soester-hoogveen>
Let op: na ondertekening van de petitie dient u de stem te bevestigen via een bevestigingslink die u ontvangt in uw e-mail. Meer over de plannen: www.behoudsoesterhoogveen.nl

● In Natuur Nabij van januari 2020 heeft een groot artikel gestaan over het Soesterveen. Lees het na via deze link: <https://www.bladnl.nl/bladen/natuurnabij>

Een nieuwe route over het Munitiepark op de vliegbasis

tekst en foto's: Boris Lemereis – overgenomen uit de Grote Ratelaar IVN Heuvelrug Kromme Rijn / KNNV

- Voor iedereen die de natuurgidsenopleiding volgt of heeft gevolgd, is het een bekend onderdeel: **het onderzoeks- of adoptiegebied**. Een ruim jaar lang beschouwen, bestuderen en beschrijven de cursisten een door hen gekozen natuurterrein. Cursisten van het IVN Heuvelrug en Kromme Rijn (Zeist e.o.) kozen voor het Munitiepark op Park Vliegbasis Soesterberg. (Die ligt immers voor een deel ook in de gemeente Zeist, red.)
- Wij – cursisten Else, Sjoukje en ik – kozen voor het Munitiepark van de voormalige Vliegbasis Soesterberg. Een **uniek gebied** dat prachtig laat zien hoe een militair terrein zich ontwikkelt als het wordt teruggegeven aan de natuur. Er zijn oude bunkers en vele andere sporen van de militaire geschiedenis te vinden, maar intussen tiert de natuur er welig. Ik vind dat een van de mooiste aspecten van het terrein. Veel van de oude bebouwing heeft in het natuurgebied een nieuwe functie gekregen.

Ree

- De voormalige Munitiebunkers bieden bijvoorbeeld onderdak aan **vleermuizen**. Omdat veel Nederlanders hun huizen isoleren en gaten en kieren dicht stoppen, hebben vleermuizen steeds meer moeite om een koele, vochtige en donkere plek te vinden voor hun winterslaap. De leegstaande bunkers zijn een uitkomst. Het Utrechts Landschap helpt de dieren door hangplekken te maken, gaten te boren en de vochtigheidsgraad in de gebouwen iets te verhogen. In de bunkers op het Munitiepark leven onder meer franjestaarten, watervleermuizen, gewone grootoorvleermuizen en baardvleermuizen.

- Een favoriete plek op het terrein is **de voormalige blusvijver**, waar vroeger in geval van brand water uit werd gehaald om het vuur te bestrijden. De vijver, die niet meer dan een grote betonnen bak met water is, biedt nu een leefplek voor onder meer groene kikker, diverse waterinsecten, salamanders en ringslangen. Het is heerlijk om op een zonnige dag aan de rand van de vijver te staan en het wateroppervlak af te speuren op zoek naar de ringslangen - die zich dikwijls doodstil tussen het drijvend fonteinkruid ophouden.

Ringslang in blusvijver.

- Als je gelukt hebt, begint er een te bewegen en kronkelt zich een weg door het water. Het unieke gebied biedt plaats aan enkele zeldzame soorten. Bijvoorbeeld aan de **veldleeuwerik**. Hoewel

de soort op de rode lijst van bedreigde vogels staat, broedden in 2021 zo'n 230 broedparen langs de voormalige start- en landingsbaan van Park Vliegbasis. Een andere bijzondere soort is het **geelsprietdikkopje**, een vlindersoort die in Nederland bedreigd is, maar een kernpopulatie op de vliegbasis heeft.

- Ook de **kommavlinder**, die slechts op een paar plekken in Nederland voorkomt, is een icoonsoort van de vliegbasis. Het is mooi om te merken hoe zo'n natuurgebied na verloop van tijd echt 'eigen' gaat voelen. Na onze vele bezoeken weten we precies waar de bijzondere planten staan, waar je kans maakt bepaalde dieren te zien en wat er in welk jaargetij te vinden is.

- Elk bezoekje stoppen we even bij de blusvijver om te kijken of er een **ringslang** voorbij zwemt, nemen we een kijkje bij de pluimvoetbijen bij de voormalige munitiebunkers en speuren we het kleine heideveldje op het terrein af op zoek naar veldleeuweriken, roodborsttapuiten of andere mooie vogels.

Veldleeuwerik

- Zonde om zoveel moois voor jezelf te houden! Daarom maakten we een **route in de IVN-routeapp met leuke informatie en weetjes over het Munitiepark**. Onze route is 2,5 kilometer lang en voert je langs alle hierboven genoemde punten, plus nog veel meer. Je komt onder meer te weten waarom de veldleeuwerik het zo goed doet op de vliegbasis, wat er bijzonder is aan de bomen in het Munitiepark en wat zich vroeger op het terrein afspeelde. Op het moment van schrijven is de route nog in de testfase, tegen de tijd van het verschijnen van deze Ratelaar is de route in de app te vinden onder de naam 'Wandeling Munitiepark PVS'. Niet bekend met de IVN-routeapp? Kijk op <http://www.ivn.nl/ivn-routes> voor meer informatie.

Bomenkap in Laag Hees Soest

Piet van Dijk

Een open terrein is ontstaan door bomenkap. Rechts is de Wieksloterweg, het weggetje rechts eindigt op de Verlengde Oude Utrechtseweg. Foto Piet van Dijk

- Het is weer zover: **bomenkap in Soest**. Verzekeringsbedrijf ASR heeft enkele percelen bos gekapt in zijn bossen, die gelegen zijn tussen natuurgebied De Zoom en het bos Op Hees van Natuurmonumenten. Volgens ASR heeft dit te maken met de aantasting van fijnsparren en lariksen door **de letterzetter en de lariksbastkever**. Dit zijn kevers die de sapstroom onderbreken, waardoor de bomen doodgaan.
- Aan veel gekapte bomen is die **schade niet te zien**, stelde ik (Piet van Dijk) deze week vast. Veel boomstammen zien er goed uit en er zijn geen gaatjes of patroontjes van nestgangetjes te zien, in tegenstelling tot het bos bij Lage Vuursche, waar de schade zeer duidelijk te zien is. De bomen hebben daar zeer lange harsstrepen, een teken dat de boom zich probeerde te weren tegen de kevers door zoveel mogelijk hars uit te stoten. De vraag dient zich hier dan ook op: is dit niet gewoon bomenoogst? ASR wil immers ook winst halen uit het bos.
- De kevers zijn in 2019 aangetroffen, meldt ASR op plakkaten aan de bomen. Veel fijnsparren en lariksen zouden zijn aangetast door de kevers. Toen is begonnen met het opruimen van aangetaste bomen. „Helaas heeft dit onvoldoende effect gehad”, aldus ASR. „Daarom wordt opnieuw gewerkt in het bos om **verdere aantasting te voorkomen**. Voordat de aannemer start met zagen vindt een tweede flora- en faunacheck plaats. Ter vervanging worden op grotere kapvlaktes jonge bomen aangeplant. Op kleinere plekken ontstaat ruimte voor spontane bosverjonging.”
- Jaarlijks heeft Nederland zo’n **14 miljoen m3 hout nodig** (krant, wc-papier, karton etc). Dat is gemiddeld bijna 1 m3 per inwoner! Ruim 8 procent wordt in Nederland gekapt, dat is 55 procent van de jaarlijkse aangroei. De rest wordt ingekocht uit Scandinavië vooral. Nederland heeft nu 360.000 hectare bos = 8,7 procent van de oppervlakte. Nederland is 4.152.600 hectare groot. (cijfers 2019 Staatsbosbeheer)

Broedvogels langs de Eem bij Baarn

Marco van Houten

- Op verzoek van Natuurmonumenten zijn in het voorjaar van 2021 vijf binnen- en buitendijkse terreinen langs rivier de Eem bij Baarn geïnventariseerd op **broedvogels**. Deze gebieden zijn in eigendom van Natuurmonumenten. Vogelgegevens die op een gedetailleerd schaalniveau zijn verzameld lenen zich voor beheerevaluaties en -planningen en ecologische interpretaties.
- Zoals in alle voorgaande jaren wordt in het rapport **Resultaten van broedvogelinventarisaties in binnen- en buitendijkse terreinen van Natuurmonumenten bij de rivier de Eem in 2021** verslag gedaan van de resultaten uitgevoerd door de auteur, **Marc van Houten** uit Baarn, lid van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.

Ligging van de onderzochte gebieden langs de Eem bij Baarn. Bron: Marc van Houten

- In deze publicatie zijn de resultaten te vinden van in 2021 uitgevoerde weidevogelinventarisaties. Het betreft hier de **reservaten in eigendom van Natuurmonumenten** langs rivier de Eem: De Helling (13 ha), Uiterdijken (27 ha), Zwarte Noord (16 ha), Bruggematen (8,5 ha) en Wolkenberg (14 ha). Deze gebieden worden vanaf 1999 op dezelfde gestandaardiseerde wijze gemonitord en beschreven door de auteur. Zo zijn per gebied vijf bezoeken gebracht in de periode april-juni.
- In **De Helling** is het voorkomen van vijftien verschillende soorten broedvogels vastgesteld met een totaal van 69 territoria. Van de primaire weidevogels waren dit scholekster (2 paren), Kievit (7 paren), grutto (14 paren) en tureluur (7 paren). Daarnaast gele kwikstaart (2 paren) en een kolonie kluten (10 paren).

- In de **Uiterdijken** zijn veertien broedvogelsoorten gekarteerd met 95 territoria. Hiervan broedgevallen van scholekster (5 paren), Kievit (12 paren), grutto (28 paren) en tureluur (12 paren). Ook bergeend (2 paren) en slobbeend (2 paren).
- In de **Zwarte Noord** komen veertien verschillende soorten broedvogels voor met een totaal van 57 territoria. Gebroed is er onder andere door scholekster (4 paren), Kievit (11 paren), grutto (11 paren) en tureluur (6 paren). Ook nog bergeend (1 paar) en slobbeend (4 paren). Dit jaar is in dit deelgebied **extreme predatie** geconstateerd.
- In de **Bruggematen** verbleven dertien verschillende broedvogels met een totaal van 32 territoria. Hiervan waren er scholekster (2 paren), Kievit (9 paren), grutto (1 paar) en tureluur (3 paren). Daarnaast slobbeend (1 paar).

- In de **Wolkenberg** verbleven 22 verschillende broedvogels met een totaal van 64 territoria. Primaire weidevogelsoorten zijn scholekster (1 paar), Kievit (5 paren), grutto (2 paren) en tureluur (3 paren). Ook bergeend (1 paar) en slobbeend (4 paren). Overige opvallende broedvogels waren bruine kiekendief, kleine plevier, blauwborst en snor met elk één broedpaar.
- Er zijn ook waarnemingen vermeld van **niet-broedende vogels en van andere dieren**, vooral van de haas, de mol en de groene kikker.
- Het volledige rapport is **opvraagbaar** bij de secretaris. Het bevat onder meer alle gedetailleerde kaarten van broedplaatsen. Echt boeiend voor de ware vogelliefhebber! Mail naar secretaris@ivn-eemland of app naar 0615825471 met je e-mailadres.

‘Natuur gaat erop vooruit op Landgoed Paleis Soestdijk’

Piet van Dijk

- De gemeenteraad van Baarn heeft woensdag 29 september het **ontwerpbestemmingsplan** voor Landgoed Paleis Soestdijk goedgekeurd met 14 stemmen voor en 5 tegen (GroenLinks, PvdA en BOP). Onderdeel van de plannen is ook dat het volgens de makers een meerwaarde voor de natuur oplevert.
- Niet iedereen vindt dat genoeg. Heidi van Otten van GroenLinks (2 van de 19 zetels) stemde daarom tegen. „Rust en natuur zijn belangrijke kwaliteiten van het landgoed”, zei ze. Ze stemde tegen om daarmee een stem te geven aan ‘bewoners’ die geen stem hebben: ringslangen, vossen, vleermuizen, boommarters en buizerds. „Wat willen we nalaten aan de generaties na ons, een druk recreatiegebied of een groot aaneengesloten natuurgebied met veel bio diversiteit. **Ik mis de balans tussen natuur en recreatie.** De aantasting van de natuur is dermate groot dat we dat niet kunnen compenseren met het wegwerken van achterstallig onderhoud. Dit gebied is bedoeld als een robuuste zone in het Natuur Netwerk Nederland (NNN).”

Landgoed Paleis Soestdijk. Donkergroen = Natuur Netwerk Nederland. Lichtgroen = Groene Contour, dat zijn gebieden die van belang zijn voor het functioneren van het NNN, maar niet onder de NNN zelf vallen. In het gele kader het paleissterrein zelf.

- De meerderheid van de gemeenteraad vindt dat er genoeg gebeurt aan natuurcompensatie. Volgens wethouder Erwin Jansma (VVD) **voldoet het plan aan de eisen van de provincie** ten aanzien van natuurcompensatie en levert het zelfs een meerwaarde op voor het NNN. Hij somde een aantal maatregelen op. „Er moet een oppervlakte van 0,85 hectare natuur worden

gecompenseerd. Dat wordt 1,3 hectare, dat is dus meer. Daarin zit ook een aantal faunapassages. Daarnaast wordt er 10 hectare aan grasland omgevormd tot natuur.”

- Verder wordt het **bosbeheer geoptimaliseerd**. Concreet betekent dit: omvorming van 4 hectare bos naar dennen/eiken/beukenbos, omvorming 24 hectare van productiebos, 75 hectare aan maatregelen om oude boskernen met elkaar te verbinden, 10 hectare omvorming van grasland rond de kwekerij, 4,5 hectare optimalisatie van graslanden, de aanleg van 0,5 hectare kruidenrijke akker op landbouwgrond en 6 hectare aanleg van zoete plassen.

- Voorzitter van het IVN Eemland Harm Jan Luth was begin september een van de sprekers. Hij toonde zich voorstander van een **ongelijkvloerse oversteek** op de Amsterdamsestraatweg, wat voor de fauna een natuurlijke oversteek kan opleveren. Blij is hij dat de kwekerij/boomgaard in stand blijft als historisch onderdeel van deze buitenplaats. Het wordt uitgebreid met een aantal landschappelijke elementen op aan te kopen grond via het Schoutenhuis. „Heel mooi!” Het IVN wil graag een meerjarig contract, benadrukte hij, voor het gebruik van de **kwekerijen boomgaard**. Ook juicht hij het toe dat het **paleisbos stilgebied** blijft, zodat het gevrijwaard wordt recreatie c.q. sportactiviteiten zoals de Royal Run. Het IVN hecht ook waarde aan natuurverbindingen met de omgeving, zoals het operationeel maken van een faunaverbinding onder de Biltseweg. Belangrijk vindt hij ook dat de provincie natuur- en beheerplannen controleert op uitvoering via een afzonderlijke overeenkomst.
- De gemeenteraad nam met 16 stemmen voor en 3 tegen een amendement aan om te zorgen voor een **reële en substantiële compensatie van de natuur** die recht doet aan de inbreuk van de bouw van woningen in het Borrebos, onderdeel van het NNN. Deze compensatie moet ‘smart’ (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) te worden geformuleerd. Ook moet worden bepaald hoe, wanneer en onder wiens toezicht de maatregelen nader moeten worden uitgewerkt.

Inrichtingsschets kwekerij (bron: NNN-onderzoek Bureau Eelerwoude, mei 2021)

Alle leden mogen meepraten over de toekomst van het IVN

Yvon Braam, landelijke IVN

Beste IVN'er,

● Met elkaar zetten we ons dagelijks in om mensen te laten ervaren hoe leuk, gezond en belangrijk natuur is. Hoe gaan we de komende jaren nóg meer mensen meenemen in onze missie en met de natuur verbinden? Denk je mee? Samen met alle IVN'ers zetten we een stip op de horizon. We bepalen gezamenlijk **waar we als IVN in 2025 willen staan** en dus waar we ons de komende jaren voor in gaan zetten. Als leidraad gebruiken we hiervoor de Meerjarenvisie 2021-2025 dat je [hier](#) vindt. Het document is nog niet af. **Jouw feedback ontbreekt namelijk nog...!**

● Hoe kan ik meedenken over de toekomst van IVN?

- Word lid van de [Meerjarenvisie groep](#) op Ons IVN. Dat is een interne website waarvoor de **secretaris van je afdeling** je toegang kan verlenen. Mail secretaris@ivn-eemland.
- Laat horen wat je ervan vindt door voor 3 oktober per hoofdstuk [een reactie](#) te plaatsen.
- Praat online via Ons IVN mee over verschillende vraagstukken die de komende tijd worden gepost.
- Het liefst verzamelen we alle feedback zoveel mogelijk via Ons IVN. Transparant, helder en overzichtelijk. Wil je liever privé reageren? Mail dan naar meerjarenvisie@ivn.nl
- In gesprek op de Landelijke dialoogdag: 16 oktober 2021. **Ga je liever in het echie in gesprek** over de toekomst van IVN? Kom dan naar de landelijke dialoogdag op 16 oktober. IVN'ers uit heel Nederland komen bij elkaar in ons eigen Woldhuis in Apeldoorn. Neem deel in de ochtend van 10.00-12.30 en/óf in de middag van 13.30-16.00. Aanmelden kan via [dit formulier](#).

● Ken je IVN'ers die bij willen dragen aan de toekomst van IVN? Stuur deze nieuwsbrief dan aan ze door!